

Oktober 2020
Nieuwsbrief 3

Inhoudsopgave ❖ COVID-19 en de financiële situatie van het pensioenfonds (vervolg) ❖ Deelnemersonderzoek 2020 van start gegaan ❖ UPO met navigatiemetafoor ❖ In 2020 geen deelnemersbijeenkomsten in de vestigingen	Contact Je vindt het pensioenbureau in het D-gebouw, eerste verdieping, helemaal rechts. @ pensioenfonds@rhdhv.com ☎ 088 - 348 2190 ✉ Postbus 1388, 3800 BJ, Amersfoort www.pensioenfondshaskoningdhv.nl <i>Maatregelen vanwege Coronavirus</i> <i>Conform de richtlijnen van het Kabinet en de onderneming werken de medewerkers van het pensioenfonds zo veel mogelijk vanuit huis. De dienstverlening van het pensioenfonds gaat gewoon door maar stel vragen in deze periode tot nader bericht graag zo veel mogelijk per mail en bij voorkeur niet per post of telefoon.</i>

Covid-19 en de financiële situatie van het pensioenfonds (vervolg)

De aandelenmarkten blijven beweeglijk, maar hebben het verlies van de coronacrisis op dit moment voor een groot deel ingelopen. Of de stijging van de dekkingsgraad doorgaat in de rest van het jaar, is natuurlijk niet zeker. De rente is na een korte opleving in de zomer weer gedaald. Van de lage rente blijft ook pensioenfonds HaskoningDHV last ondervinden. Hoe lager de rente, hoe meer geld het pensioenfonds in kas moet hebben om te voldoen aan zijn verplichtingen: uitkeren van alle pensioenen tot ver in de toekomst. Verder staat vast dat de wereldeconomie een flinke klap heeft opgelopen als effect van de coronacrisis en het virus is ondanks de uitgebreide beheersmaatregelen nog niet onder controle. Er blijft dus nog veel onzekerheid over de verdere financiële ontwikkelingen in 2020. Op onze website kan je de maandelijkse ontwikkeling van de dekkingsgraad volgen. De kans dat er gekort moet worden op de pensioenen is nog niet van de baan, maar als de dekkingsgraad eind december 2020 boven de 90% is, is korten niet noodzakelijk.

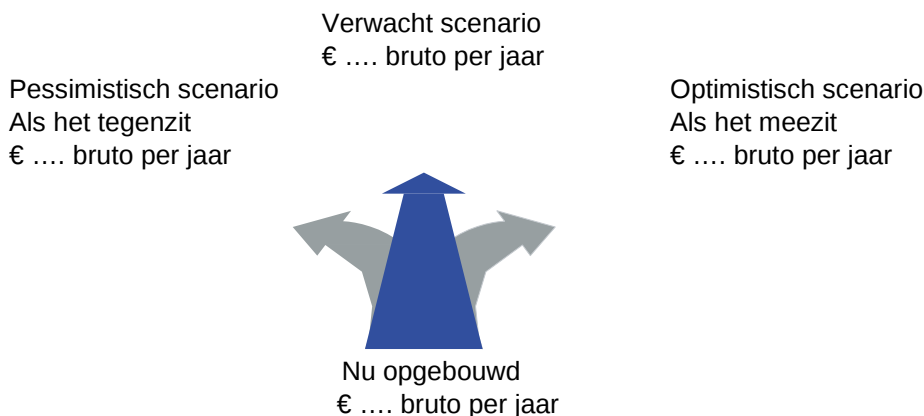
Als gevolg van de lage rente en als reactie op de uitbraak van het coronavirus en de uitzonderlijke maatregelen om de pandemie te bestrijden kreeg het pensioenfonds in het eerste kwartaal van dit jaar te maken met een forse daling van de dekkingsgraad. Op 31 maart 2020 bedroeg de dekkingsgraad nog maar 86,4%. Daarna verbeterde de situatie op de financiële markten. Eind april stond de dekkingsgraad op 88,7%. In mei steeg de dekkingsgraad verder. De stijging is daarna doorgegaan, op een geringe terugval in de maand juli na. Eind augustus 2020 stond de dekkingsgraad op 94,3%, vooral door verdere daling van de rente en de stijging van de waarde van de aandelen.

Deelnemersonderzoek 2020 van start gegaan

Over het beleid van het pensioenfonds voor verantwoord beleggen, hebben we je geïnformeerd in onze Nieuwsbrief van juli 2020. Maar wat is *jouw* mening over ons beleid? Op 24 september heb je een mailverzoek gekregen om mee te doen aan ons deelnemersonderzoek 2020. Je antwoorden helpen ons om onze dienstverlening te verbeteren en ook om te bepalen in hoeverre het beleggingsbeleid aansluit bij jullie wensen om het pensioenvermogen duurzaam te beleggen. Wij peilen daarom wat je vindt van de keuzes van het pensioenfonds voor het beleggingsbeleid, hoe het staat met je vertrouwen in het pensioenfonds en hoe tevreden je bent over bijvoorbeeld de communicatie vanuit het pensioenbureau. Het onafhankelijke marktonderzoeksbureau Kantar (voorheen tns-nipo) voert het onderzoek voor ons uit. In de eerste dagen van het onderzoek is de vragenlijst al bijna 350 keer ingevuld. Nog niet door jou? Doe het dan alsjeblieft alsnog. We stellen je deelname aan het onderzoek erg op prijs. *Let op: meedoen kan nog tot en met 8 oktober 2020.*

UPO met navigatiemetafoor

Op je jaarlijkse UPO (uniform pensioenoverzicht) zie je hoeveel pensioen (brutobedrag per jaar) je hebt opgebouwd tot en met 31 december van het afgelopen jaar (2019) en hoeveel het kan worden op je pensioendatum als je tot de pensioenrichtleeftijd, nu 68 jaar, doorwerkt. Ook vind je informatie op het UPO over het pensioen voor je eventuele partner en kinderen wanneer jij zou overlijden. Verder zie je wat je krijgt als je arbeidsongeschikt zou raken. Je kan je UPO gebruiken als je bijvoorbeeld een gesprek hebt met een financieel adviseur. Ook bij de aanvraag van een hypotheek kan je je UPO nodig hebben. Of als je de rekentool Pensioenpod op onze website wil gebruiken om inzicht te krijgen in je financiële situatie na je pensionering. Kortgeleden heb je van ons een UPO op papier ontvangen. Op dit UPO is een nieuw plaatje opgenomen waarvoor we nog even je speciale aandacht vragen: de navigatiemetafoor.

Dit plaatje (genoemd navigatiemetafoor) is een voorgeschreven standaard, bedoeld om je een beter inzicht te geven in de koopkracht van je toekomstig ouderdomspensioen op pensioendatum en ook om erop te wijzen dat de hoogte van je pensioen afhankelijk is van bijvoorbeeld de levensverwachting, beleggingsresultaten, economische ontwikkelingen en inflatie. De inschattingen geven de koopkracht van je pensioen weer in verschillende voorgeschreven economische scenario's. Let op: hierdoor zie je bij het plaatje in jouw UPO voor je bereikbaar pensioen volgens de drie scenario's andere bedragen dan het bedrag voor het te bereiken pensioen bovenin je UPO. Onderaan de navigatiemetafoor staat het bruto jaarbedrag dat je nu hebt opgebouwd. Bovenaan het plaatje staat het bruto jaarbedrag dat voor jou op pensioendatum verwacht wordt in 'euro's van nu' (dat wil zeggen gecorrigeerd voor toekomstige inflatie). Links in het plaatje is aangegeven wat je bruto jaarbedrag op pensioendatum is volgens een pessimistisch scenario en rechts je bruto jaarbedrag op pensioendatum in een optimistisch scenario. Hiermee wordt uitgedrukt wat de gevolgen van bijvoorbeeld tegen- of meevallende beleggingsresultaten kunnen zijn. Let op: op www.mijnpensioenoverzicht.nl kom je de navigatiemetafoor ook tegen maar dan met een inschatting van je totale pensioen bij ons plus wat je eventueel bij een andere pensioenuitvoerder hebt opgebouwd én je AOW. Het pensioen dat je daar ziet, is berekend alsof het tegelijk ingaat met je AOW, terwijl het op de UPO vermelde pensioen ingaat als je 68 bent. Verder zie je daar een *nettobedrag per maand (in plaats van het brutobedrag op dit UPO)*.

In 2020 geen deelnemersbijeenkomsten in de vestigingen

Je bent van ons gewend dat we ieder najaar in verschillende vestigingen van Royal HaskoningDHV deelnemersbijeenkomsten organiseren. Tijdens de bijeenkomsten worden de ontwikkelingen bij het fonds, de actuele financiële situatie en de effecten voor de pensioenen uitvoerig toegelicht. Dit jaar organiseren we vanwege de coronamaatregelen geen deelnemersbijeenkomsten. We bezinnen ons momenteel op een 'coronaproof' alternatief. Houd je mailbox in de gaten voor nadere berichten hierover.

Contact Heb je na het lezen van deze nieuwsbrief vragen? Laat het ons dan weten. Stel je vragen vanwege de Coronamaatregelen tot nader bericht bij voorkeur per mail: pensioenfonds@rhdhv.com. Ook voor andere vragen over je pensioen kun je natuurlijk met het pensioenbureau contact opnemen.